

EXPUNERE DE MOTIVE

Prin Ordonanța de urgență menționată se ratifică Acordul de Garanție între România și Comunitatea Europeană pentru Energie Atomică (EURATOM) privind Proiectul de finalizare a Unității 2 din cadrul obiectivului de investiții „Centrala Nuclearelectrică Cernavodă 5 x 700 MWe”, semnat la Luxembourg, la 18 iunie 2004, aferent împrumutului acordat Societății Naționale „Nuclearelectrica” S.A, în valoare de 223,5 milioane EUR.

Ratificarea Acordului de Garanție menționat a prezentat un caracter de urgență pentru îndeplinirea condițiilor de intrare în efectivitate a acordului de împrumut și accesul mai rapid la sumele împrumutului.

Societatea Națională „Nuclearelectrica” S.A. are ca obiect principal de activitate producerea de energie electrică și termică prin tehnologii nucleare.

Pentru a îndeplini în mod eficient obiectivele sale, Societatea Națională „Nuclearelectrica” S.A. trebuie să realizeze un program adecvat de investiții astfel încât să asigure acoperirea necesarului de energie electrică al României, cerințele de securitate nucleară, siguranța în funcționare a Sistemului Energetic Național, cerințele pieței de electricitate din România în condițiile restructurării sectorului, precum și adaptarea acestuia la necesitatea integrării în Piața regională de electricitate și în Piața internă de electricitate a Uniunii Europene.

O componentă esențială a acestui program de investiții este și Proiectul de finalizare a Unității 2 din cadrul obiectivului de investiții „Centrala Nuclearelectrică Cernavodă 5 x 700 MWe” care se încadrează în obiectivele „Foi de parcurs din domeniul energetic din România” aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.890/2003.

Necesitatea, oportunitatea și siguranța realizării proiectului propus:

Necesitatea și oportunitatea punerii în funcțiune a Unității 2 de la CNE Cernavodă a fost demonstrată în mod constant de studiile privind dezvoltarea sectorului energiei electrice, unele dintre ele elaborate cu asistență din partea unor firme străine cu renume în acest domeniu. "Studiul de dezvoltare cu costuri minime a capacităților de producție a energiei electrice și termice" întocmit în perioada 1996-1998 de către Consorțiul SEP (Olanda) - Tractebel (Belgia) - EDF (Franța), a analizat dezvoltarea sectorului energetic în perioada 1996 - 2020, rezultând o listă de priorități în realizarea sau finalizarea obiectivelor energetice, în condițiile optimizării folosirii combustibililor primari și identificând impactul asupra mediului.

În contextul prezentat, pentru toate scenariile considerate, studiul a pus în evidență faptul că finalizarea Unității 2 Cernavodă reprezintă soluția cea mai avantajoasă de dezvoltare a sectorului de producere a energiei electrice din România, costurile de finalizare și exploatare conducând la tarife care se înscriu în cele preconizate pentru perioada analizată.

În iulie 2001, Guvernul României a prezentat Comisiei Europene “Strategia națională pentru dezvoltarea sectorului energetic în România pe termen mediu 2001 – 2004”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.647/2001, ca parte a strategiei economice Naționale. Strategia concluzionează, pe baza costurilor minime, luând în considerare și programe pentru îmbunătățirea eficienței utilizării energiei, necesitatea finalizării Unității 2 Cernavodă. De asemenea, prin ”Foaia de parcurs din domeniul energetic din România” aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.890/2003 se confirmă nu numai necesitatea dar și situarea pe primul loc al ierarhiei, stabilite pe baza principiului meritului folosind formula de cost cel mai competitiv, a proiectului finalizării Unității 2 Cernavodă. Foaia de parcurs face, de asemenea, precizarea că energia nucleară reprezintă una din cele mai eficiente forme de producere a energiei și care asigură, în același timp, o reducere a dependenței de materii prime energetice din import.

Principalele repere ale proiectului

Proiectul propus constă în finalizarea și punerea în funcțiune a Unității 2 de la CNE Cernavodă, denumită în continuare “Unitatea 2”, bazată pe conceptul canadian CANDU 6 dezvoltat de Atomic Energy of Canada Ltd. (AECL), cu o putere instalată de 706,5 MWe.

Procesul tehnologic constă în producerea energiei electrice și termice prin procedee nucleare, utilizând căldura rezultată din procesul de fisiune nucleară a uraniului natural într-un reactor nuclear răcit și moderat cu apă grea, de tip CANDU 6.

După intrarea în funcțiune cu succes a Unității 1 de la CNE Cernavodă în anul 1996 au fost reluate lucrările la Unitatea 2 Cernavodă pe baza unor acte adiționale la contractul de finalizare a Unității 1 Cernavodă, dar datorită fondurilor restrânse, ritmul lucrărilor pe șantier a fost redus.

Din anul 2001 s-a remarcat o creștere substanțială a suportului financiar pentru Unitatea 2, ceea ce a impus revizuirea bazei contractuale dintre SNN SA și partenerii externi AECL Canada și ANSALDO Italia, în mai 2001, încheindu-se noul contract comercial privind finalizarea și punerea în funcțiune a Unității 2. De asemenea, s-a finalizat contractul de livrare bunuri și servicii cu General Electric, SUA pentru finalizarea turboagregatului, iar în urma licitației internaționale organizate în anul 2001 și finalizate în ianuarie 2002 s-au mai încheiat contracte comerciale cu firmele ALSTOM și NEXANS din Franța.

Având în vedere importanța deosebită a Proiectului în contextul reformei în sectorul energetic din România, la 30 martie 2004, Comisia Europeană a decis aprobarea acordării unui împrumut S.N. „Nuclearelectrica” SA pentru finanțarea Proiectului de finalizare a Unității 2.

Împrumutul EURATOM, în valoare de 223,5 milioane EUR a fost contractat de S.N. „Nuclearelectrica” SA cu garanția statului.

Indicatorii tehnico-economici ai obiectivului de investiții au fost aprobați prin Hotărârea Guvernului nr.750/1990 - privind aprobarea studiului tehnico-economic pentru obiectivul de investiții „Centrala nuclearo-electrică Cernavodă 5x700 MW”, publicată în Monitorul Oficial nr.295 bis din 21 noiembrie 1992.

Costul total actualizat al Proiectului de finalizare și punere în funcțiune a Unității 2 este de 924,707 milioane EUR, din care valoarea echipamentelor și lucrărilor reprezintă echivalentul a 777,856 milioane EUR iar diferența de 146,851 milioane EUR reprezintă cheltuieli financiare, inclusiv dobânda pe perioada de construcții – montaj.

Sursele de finanțare ale Proiectului, potrivit Ordonanței Guvernului nr.126/2000 privind continuarea realizării Unității 2 din cadrul obiectivului de investiții "Centrala Nuclearelectrică Cernavodă - 5 x 700 MWe", aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.335/2001, cu completările ulterioare, sunt:

a) surse proprii stabilite anual prin bugetele de venituri și cheltuieli ale Societății Naționale "Nuclearelectrica" S.A., aprobate conform legii;

b) surse atrase de la agenți economici, persoane juridice române, care sunt implicați, pe bază de contracte încheiate cu Societatea Națională "Nuclearelectrica" - S.A., în realizarea și punerea în funcțiune a obiectivului CNE Cernavodă - Unitatea 2;

c) credite externe contractate de Societatea Națională "Nuclearelectrica" - S.A., având calitatea de împrumutat, garantate 100% de Guvernul României, prin Ministerul Finanțelor Publice, inclusiv dobânzile și comisioanele aferente, în condițiile prevăzute de lege;

d) finanțări externe în contrapartidă cu furnizare de energie electrică prin contracte directe, încheiate de Societatea Națională "Nuclearelectrica" - S.A. cu parteneri români sau străini, cu tarife negociate, conform reglementărilor în vigoare;

e) Fondul special pentru dezvoltarea sistemului energetic, constituit în baza Ordonanței Guvernului nr.29/1994 pentru constituirea și utilizarea Fondului pentru dezvoltarea sistemului energetic, aprobată prin Legea nr.136/1994, cu modificările și completările ulterioare;

f) alocații bugetare aprobate cu această destinație prin legea bugetului de stat, pe baza listelor de investiții aprobate conform legii, până la finalizarea investiției.

Sursele de acoperire a serviciului datoriei aferent împrumutului vor fi asigurate din surse proprii S.N. "Nuclearelectrica" SA și, în completare, din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Economiei și Comerțului.

Contribuția părții române la finanțarea Proiectului se va asigura din surse proprii ale Societății Naționale „Nuclearelectrica” S.A. și, în completare, din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Economiei și Comerțului.

În vederea încurajării participării contractanților din România la licitații, prin asigurarea unor condiții echitabile de efectuare a plăților în cadrul contractelor și eliminarea riscului valutar, se propune autorizarea Societății Naționale „Nuclearelectrica” S.A. de a efectua plăți în valută către rezidenți, contractanți sau subcontractanți români în cadrul contractelor adjudecate.

Documentele juridice aferente finanțării externe rambursabile pentru Proiect, respectiv Acordul de Garanție dintre România și EURATOM și Acordul de Împrumut dintre S.N. „Nuclearelectrica” SA și EURATOM au fost semnate la 18 iunie 2004 și respectiv 11 iunie 2004.

Împrumutul acordat de către EURATOM este destinat în principal finanțării creșterii siguranței și eficienței Unității 2 precum și finanțării porțiunii locale a Proiectului. În acest fel, împrumutul va reduce presiunea pe care proiectul o exercită asupra bugetului de stat (în absența acestui împrumut, echivalentul celor 223,5 milioane EUR ar trebui alocate de la bugetul de stat pe perioada de realizare a proiectului).

Condițiile financiare de acordare a împrumutului garantat sunt:

- Împrumutat: Societatea Națională “Nuclearelectrica” SA;
- Garant: România prin Ministerul Finanțelor Publice;
- Împrumutător: Comunitatea Europeană pentru Energie Atomică (EURATOM) reprezentată de Comisia Europeană – Directoratul General pentru Afaceri Economice și Financiare (DG ECFIN);
- Tip: împrumut multi-valută;
- Suma: maximum 223.500.000 EUR;
- Scop: Finanțarea a maximum 50% din costul investiției de finalizare și punere în funcțiune a Unității 2 de la CNE Cernavodă;
- Trageri: în mai multe tranșe pe parcursul realizării investiției, valoarea minimă a unei trageri fiind stabilită la 15 milioane EUR sau echivalent;
- Maturitate: până la 20 ani, calculată de la efectuarea primei trageri conform primului contract de finanțare care se va încheia;
- Plata: în tranșe după o perioadă de grație convenită (cel puțin 5 ani de la data efectuării tragerii, corespunzător fiecărui contract de finanțare care se va încheia);
- Împrumutatul a ales varianta împrumutului multi-valută, cu dobândă variabilă ”IBOR” plus marjă. Principalul motiv pentru care s-a ales varianta multi-valută a împrumutului este determinat de faptul că principalele contracte adjudecate sau care urmează să fie adjudecate sunt sau vor fi denominate în diferite tipuri de valută;
- Împrumutatul a ales instrumentul de finanțare “împrumut cu dobândă variabilă” oferit de EURATOM datorită evoluțiilor de pe piața financiară internațională și a tendinței descrescătoare a ratei dobânzii de referință, rămânând deschisă opțiunea împrumutatului de a alege sistemul de dobândă fixă pentru unele trageri în cazul unor schimbări semnificative pe piața financiară;
- a fost convenit nivelul indicatorilor financiari pe care trebuie să-i realizeze SN „Nuclearelectrica” SA în vederea îndeplinirii obiectivelor Proiectului.

Condiționalități de politică sectorială prevăzute în cadrul Acordului de Garanție dintre România, reprezentată de Ministerul Finanțelor Publice și EURATOM :

- orice măsură întreprinsă de împrumutat sau garant cu privire la începerea unui nou proiect nuclear până la finalizarea Unității 2 CNE Cernavodă trebuie aprobată/acceptată de EURATOM, cu excepția unor cheltuieli, în limita sumei de 9,5 milioane EUR, reprezentând studii și lucrări de întreținere – reparații la Unitatea 3 de la CNE Cernavodă;

- reducerea participării statului la capitalul social sub 51% sau cedarea controlului statului la SC Electrica SA și CN Transelectrica SA trebuie notificate împrumutătorului și avizate/aprobrate de acesta;

- reducerea participării statului la capitalul social sub 75% sau cedarea controlului statului la împrumutat trebuie notificate împrumutătorului și avizate/aprobrate de acesta.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege alăturat pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru ratificarea Acordului de garanție dintre România și Comunitatea Europeană pentru Energie Atomică (EURATOM) privind Proiectul de finalizare a Unității 2 din cadrul obiectivului de investiții „Centrala Nuclearelectrică Cernavodă 5 x 700 MWe”, semnat la Luxembourg la 18 iunie 2004, pe care îl supunem PARLAMENTULUI spre adoptare.

PRIM-MINISTRU
● **Adrian NĂSTASE**